

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΑΡΜΟΔΙΑ: ΚΑ ΣΟΦΙΑ ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΤΗΛ.: 2132023905 - 908

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

από το πρακτικό της υπ' αριθμ. **22ης/2016 Συνεδρίασης**
 του Δημοτικού Συμβουλίου

Αριθ. Απόφασης **416/2016**

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Η

**Συζήτηση και λήψη απόφασης για
 πιλοτική εφαρμογή της συμμετοχής των
 πολιτών στη διαμόρφωση του
 Προϋπολογισμού και του Τεχνικού
 Προγράμματος του Δήμου**

Χαλάνδρι και στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, σήμερα την **14^η** του μήνα **Νοεμβρίου** του έτους **2016**, ημέρα της εβδομάδας **Δευτέρα** και ώρα **20:00**, συνήλθε σε Συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο, ύστερα από την υπ' αριθμ. **33350/10-11-2016** έγγραφη πρόσκληση της Πρόεδρου, που εστάλη στο Δήμαρχο και σε κάθε έναν από τους Δημοτικούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 3852/2010, για συζήτηση και λήψη απόφασης επί των κατωτέρω θεμάτων Η.Δ..

Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία δεδομένου ότι σε σύνολο 41 μελών βρέθηκαν παρόντα **32**.

Π Α Ρ Ο Ν Τ Ε Σ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΓΑΛΑΝΗ – ΠΙΣΙΜΙΣΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΜΕΛΗ: ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, ΜΑΖΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ, ΓΕΡΟΥΜΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΧΡΙΣΤΟΥΛΗ ΕΛΕΝΗ, ΚΙΟΥΣΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΒΛΑΧΟΥΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΚΑΤΟΥΦΑ ΕΥΓΕΝΙΑ, ΒΑΖΑΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, ΚΑΠΠΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΛΥΜΠΕΡΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, ΚΟΥΡΑΣΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ, ΑΘΑΝΑΣΑΤΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, ΦΑΣΙΤΣΑ ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΓΚΑΚΑΣ ΣΕΡΓΙΟΣ, ΧΡΙΣΤΟΥΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΑΛΕΞΑΝΙΑΝ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, ΚΟΥΡΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΝΙΩΤΗ ΕΛΕΝΗ, ΚΟΣΣΥΒΑΣ ΜΙΧΑΗΛ, ΛΟΤΣΑΡΗ ΜΑΡΙΑ, ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ, ΠΡΑΣΣΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΑΝΔΡΙΑΝΑΚΗΣ ΜΥΡΩΝ, ΚΑΡΑΤΖΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ, ΘΩΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΝΤΑΒΙΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Α Π Ο Ν Τ Ε Σ

ΚΑΣΙΜΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, ΛΙΕΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΑΛΕΞΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΚΑΖΑΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗΣ ΘΩΜΑΣ, ΤΖΟΥΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Οι οποίοι δεν προσήλθαν αν και ειδοποιήθηκαν νόμιμα.

Προσελεύσεις: Κατά τη διάρκεια συζήτησης του 2^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης προσήλθε ο κ. Θ. Αλεξίου.

Αποχωρήσεις: Πριν τη συζήτηση του 6^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης αποχώρησαν οι κ.κ Ε. Νιώτη, Κ. Καρατζά και Γ. Θωμάς, πριν τη συζήτηση του 8^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης αποχώρησαν οι κ.κ. Π. Αναστασιάδης και Α. Νταβίας, πριν τη συζήτηση του 13^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης αποχώρησε ο κ. Ε. Ανδρέοπουλος και πριν τη συζήτηση του 14^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης αποχώρησε ο Μ. Ανδριανάκης.

Κληθείς παρίσταται ο Δήμαρχος κ. Συμεών (Σίμος) Ρούσσος.

Η Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου, παρουσία της υπεύθυνης για την τήρηση των πρακτικών - υπαλλήλου του Δήμου κ. Σοφίας Ηλιακοπούλου, επί του **2^{ου} θέματος** της ημερήσιας διάταξης, έδωσε τον λόγο στον Δήμαρχο κ. Συμεών (Σίμο) Ρούσσο, ο οποίος αναφερόμενος στην υπ' αρ. 33461/11-11-2016 εισήγηση του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Γραμματείας Δημάρχου, είπε ότι:

Το Δημοτικό Συμβούλιο Χαλανδρίου έχοντας τη σταθερή πεποίθηση ότι χρειάζεται να εφαρμοστεί στην τοπική αυτοδιοίκηση, ένα νέο σύστημα πολιτειακής οργάνωσης, προχωρά στην πιλοτική εφαρμογή της αποφασιστικής συμμετοχής των πολιτών στην διαμόρφωση του προϋπολογισμού και του τεχνικού προγράμματος του δήμου. Με αυτή την επιλογή επιδιώκουμε, αυτοί που κατά τον ισχύοντα νόμο αποφασίζουν, ταυτόχρονα να επικοινωνούν, να συνδιαμορφώνουν και να δεσμεύονται από αυτούς που τελικά γίνονται οι αποδέκτες των όποιων αποφάσεων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για μια τέτοια δημοκρατική λειτουργία είναι οι δημότες να ενημερώνονται για τη διαχείριση των οικονομικών της πόλης τους, καθώς και για την κατανομή των δημοσίων επενδύσεων. Ταυτόχρονα, πρέπει να επιδιωχθεί η δυνατότητα να προτείνουν λύσεις και να θέτουν εκείνοι τις προτεραιότητες για έργα ή παρεμβάσεις, που αφορούν την ευρύτερη γειτονιά τους.

Θεωρούμε ότι η σταδιακή συμμετοχή στη διαμόρφωση του προϋπολογισμού και του τεχνικού προγράμματος του δήμου είναι αναγκαία, αφού έτσι οι ίδιοι οι κάτοικοι τοποθετούνται για τη διαχείριση πόρων, που προέρχονται από τα δικά τους χρήματα, μέσω της δημοτικής φορολογίας. Είναι προφανές ότι μια τέτοια διαδικασία χρειάζεται χρόνο για να εφαρμοστεί στο σύνολο της πόλης. Το ίδιο προφανές είναι ότι δαπάνες, που αφορούν στην ενίσχυση του βασικού εξοπλισμού της πόλης σε υποδομές εκτελούνται στο σύνολο της πόλης. (πυροπροστασία, αντιπλημμυρική θωράκιση, συντηρήσεις σχολικών κτηρίων, καθαριότητα κλπ)

Αν και υπάρχει αντίστοιχη διεθνής εμπειρία, το εγχείρημα είναι αρκετά δύσκολο στην υλοποίησή του. Πρόκειται για διαδικασία, που θα επιχειρηθεί να εφαρμοστεί σταδιακά, ενώ σημαντικό ρόλο σε αυτό θα έχει η ουσιαστική συμμετοχή των κατοίκων της πόλης.

Σαν πρώτο βήμα, προτείνεται η εφαρμογή της διαδικασίας στον τομέα περισσότερο «ελαστικών» δαπανών. Τέτοιες είναι οι δαπάνες για τοπικής εμβέλειας δημόσια έργα και υπηρεσίες. Μακροπρόθεσμος στόχος βέβαια είναι η συνδιαμόρφωση μεγαλύτερου ποσοστού των δαπανών του δήμου.

Η διαδικασία σε γενικές γραμμές είναι η ακόλουθη:

Η δημοτική αρχή κατά τη σύγκλιση της πρώτης λαϊκής συνέλευσης κάθε χρόνο ενημερώνει τους δημότες για τις στρατηγικές της επιλογές, το δημοτικό προϋπολογισμό αλλά καταθέτει και δικές της προτάσεις για τοπικές παρεμβάσεις, με βάση ένα συνολικό ποσό που προτείνεται για τη συγκεκριμένη πολεοδομική ενότητα. Αυτό το ποσό, που για την πιλοτική πρώτη εφαρμογή προτείνεται να είναι έως 150.000,00 € και είναι επιπρόσθετο όσων προβλέπονται στο τεχνικό πρόγραμμα για την συγκεκριμένη περιοχή.

Ανοικτή Συντονιστική Επιτροπή, που προκύπτει από τη συνέλευση διοργανώνει επιμέρους συνελεύσεις, ενημερώνει για τις προτάσεις της διοίκησης και καταγράφει νέες προτάσεις. Από αυτή τη διαδικασία ιεραρχούνται τα έργα, προμήθειες και εργασίες, που κρίνουν απαραίτητες οι ίδιοι οι κάτοικοι αυτής της περιοχής και που η ολοκλήρωσή τους είναι συμβατή με το προβλεπόμενο κονδύλι.

Στην πρώτη αναμόρφωση – με δεδομένο ότι θεσμικά δεν προβλέπεται η δυνατότητα γενικού τύπου αναφοράς στον προϋπολογισμό – τα συγκεκριμένα προτεινόμενα έργα ή υπηρεσίες εντάσσονται με αυτόνομο κωδικό στον προϋπολογισμό και στο αντίστοιχο εάν προβλέπεται, Τεχνικό Πρόγραμμα.

Η Επιτροπή παρακολουθεί τη διαδικασία εκτέλεσης των όσων αποφασίστηκαν και ενημερώνει αντίστοιχα τους κατοίκους με συνελεύσεις.

Ο δρόμος που πρέπει να διανύσουμε προς μία άλλη μορφή τοπικής αυτοδιοίκησης είναι μακρύς και δύσκολος, δεν μπορούμε όμως παρά να τον βαδίσουμε όλοι μαζί.

Συγκεκριμένα προτείνεται:

Η πειραματική εφαρμογή να γίνει στην πολεοδομική ενότητα του Συνοικισμού για το οικονομικό έτος 2017.

Περιγραφή της διαδικασίας της λαϊκής συνέλευσης με την οποία ξεκινά το εγχείρημα του συμμετοχικού προϋπολογισμού:

Της διαδικασίας προεδρεύει το προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου.

Ο Δήμαρχος ενημερώνει τους κατοίκους για τις γενικές κατευθύνσεις του προϋπολογισμού, για τα ζητήματα, που αφορούν την περιοχή και για το ποσό που πρόκειται να διατεθεί στην περιοχή για έργα ή υπηρεσίες που θα αποτελούν προτεραιότητα για τους κατοίκους (χρόνος εισήγησης έως 20 λεπτά).

Ακολουθούν τοποθετήσεις κατοίκων. Καταγράφεται μια πρώτη λίστα προβλημάτων ή προτεραιοτήτων. Σε αυτό το στάδιο οι παρατάξεις της διοίκησης ή της αντιπολίτευσης εκφράζονται μόνο μέσω των μελών τους, τα οποία δεν είναι εκλεγμένοι δημοτικοί σύμβουλοι και ταυτόχρονα είναι κάτοικοι της περιοχής.

Ακολουθούν οι τοποθετήσεις των παρατάξεων της αντιπολίτευσης. Ο Δήμαρχος κλείνει την διαδικασία. (Ορίζονται αυστηρά χρονικά πλαίσια με κάθε παράταξη να μιλάει 4 λεπτά με δεδομένο το συνολικό αριθμό των παρατάξεων της αντιπολίτευσης και τον δήμαρχο να μιλάει 12 λεπτά).

Συγκροτείται, σε εθελοντική βάση, πενταμελής συντονιστική επιτροπή, ανοικτή στις συνεδριάσεις της. Οι εν ενεργεία δημοτικοί σύμβουλοι δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη της συντονιστικής επιτροπής.

Ακολουθεί διαδικασία διαβούλευσης στις γειτονιές. Ο Συνοικισμός χωρίζεται σε 3 γειτονιές (Ριζάρειος - Τερψιθέα, Κεντρικός - Μαρινόπουλος - Γυφτοπούλου, Καρελά - Αγία Άννα), οι οποίες καλούνται από τη συντονιστική επιτροπή να συζητήσουν η καθεμιά πάνω στα προβλήματα και τις προτεραιότητες που θέτουν.

Σε κάθε συνάντηση παρευρίσκεται ο Δήμαρχος ή ένας Αντιδήμαρχος. Στο τέλος της συζήτησης ένας εκπρόσωπος της γειτονιάς προστίθεται, ως επιπλέον μέλος, στη συντονιστική επιτροπή. Με αυτό τον τρόπο, όταν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαβούλευσης στις γειτονιές, η συντονιστική επιτροπή απαρτίζεται από 8-9 μέλη.

Με βάση τις συζητήσεις, που έχουν προϋπάρξει, η συντονιστική επιτροπή διαμορφώνει μία εισήγηση συνθέτοντας τις προτάσεις, που έχουν διατυπωθεί κατά τη διαβούλευση και καλεί τη λαϊκή συνέλευση, η οποία παίρνει και τις τελικές αποφάσεις, που θα κατατεθούν στο Δημοτικό Συμβούλιο. Της συνέλευσης προεδρεύει η συντονιστική επιτροπή.

Η συντονιστική επιτροπή συνεχίζει τη λειτουργία της, για το επόμενο χρονικό διάστημα, για την παρακολούθηση υλοποίησης των προτάσεων, καθώς και για τη συλλογή νέων.

Διαδικασία συνέλευσης:

- Δικαίωμα συμμετοχής στη συνέλευση και αποφασιστικής ψήφου έχουν μόνο οι κάτοικοι του Συνοικισμού και μόνο της επί μέρους γειτονιάς, όταν η συζήτηση συγκαλείται στη γειτονιά.

- Συνέλευση των κατοίκων του Συνοικισμού μπορεί να συγκληθεί:

Μετά από πρόσκληση της διοίκησης,

Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής,

Μετά από αίτημα των κατοίκων, που συνοδεύεται από 100 υπογραφές.

- Η συνέλευση συγκαλείται εντός 15 ημερών (σε έκτακτες περιστάσεις εντός 5 ημερών). Προηγείται ενημέρωση των κατοίκων με ευθύνη της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία φροντίζει να διατηρεί κατάλογο με e-mail, τηλέφωνα, κτλ.

- Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία. Υπέρ μίας πρότασης, θα πρέπει να έχουν τοποθετηθεί τουλάχιστον τα 2/3 των συμμετεχόντων.

- Στις συνελεύσεις των κατοίκων και τις συνεδριάσεις των συντονιστικών επιτροπών τηρούνται συνοπτικά πρακτικά με ευθύνη των ίδιων των επιτροπών. Στην 1η συνέλευση, που προηγείται της εκλογής συντονιστικής επιτροπής, η τήρηση των πρακτικών γίνεται με ευθύνη της γραμματείας του δημοτικού συμβουλίου. Η γραμματεία του δημοτικού συμβουλίου συγκεντρώνει όλα τα πρακτικά των συνελεύσεων και των συντονιστικών επιτροπών και διατηρεί σχετικό αρχείο.

Για τη Συντονιστική Επιτροπή

Η Συντονιστική Επιτροπή έχει συντονιστικό και όχι αποφασιστικό ρόλο. Αποφάσεις, που αφορούν διαδικαστικά θέματα λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον των 2/3 των μελών, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί μετά τη διεύρυνση των συζητήσεων στις γειτονιές.

Οι συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής είναι ανοικτές και καταβάλλεται προσπάθεια πριν τη συνεδρίαση ευρείας ενημέρωσης. Τα μη μέλη, που παρακολουθούν τις συνεδριάσεις δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Η θητεία της Συντονιστικής Επιτροπής είναι ετήσια εκτός κι αν ψηφιστεί πρόταση μομφής εναντίον της ή εναντίον ενός μέλους της, οπότε παραιτείται και εκλέγεται νέα επιτροπή ή νέο μέλος.

Η Συντονιστική Επιτροπή μπορεί να ενημερώνεται για τις εισηγήσεις των θεμάτων και να παρευρίσκεται στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, όταν συζητούνται θέματα που αφορούν την περιοχή τους.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Προτείνεται η 1η συνέλευση μέσα στο Δεκέμβριο.

Διαβούλευση στις γειτονιές, διαμόρφωση της πρότασης της συντονιστικής επιτροπής στο διάστημα Δεκεμβρίου - Ιανουαρίου

Συμπερίληψη των προτάσεων στον προϋπολογισμό του δήμου κατά την 1η αναμόρφωση του προϋπολογισμού του 2017.

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση όπως καταγράφεται στα μαγνητοφωνημένα πρακτικά και αφού ελήφθησαν υπόψη η σχετική εισήγηση και οι σχετικές διατάξεις, η Πρόεδρος κάλεσε το Συμβούλιο να αποφασίσει σχετικά.

**Το Δημοτικό Συμβούλιο Χαλανδρίου
αποφασίζει κατά πλειοψηφία**

την πιλοτική εφαρμογή της συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση του Προϋπολογισμού και του Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου για το οικονομικό έτος 2017.

Η πρώτη συνέλευση θα γίνει στην πολεοδομική ενότητα του Συνοικισμού, μέσα στον Δεκέμβριο, σύμφωνα με τη διαδικασία, ως ανωτέρω αναλυτικά αναφέρεται.

Μειοψήφησαν οι κ.κ. Γ. Κουράσης, Ε. Νιώτη, Μ. Κόσσυβας, Μ. Λοτσάρη, Κ. Καρατζά και Π. Αναστασιάδης.

Αυτή η απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό **416/2016**.

Γι' αυτό συντάχθηκε το παρόν πρακτικό και υπογράφεται ως κατωτέρω:

Χαλάνδρι, 16/11/2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΑΛΑΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ Γ., ΜΑΖΗ Χ., ΓΕΡΟΥΜΑΤΟΣ Κ.,
ΧΡΙΣΤΟΥΛΗ Ε., ΚΙΟΥΣΗΣ Α., ΑΛΕΞΙΟΥ Θ.,
ΒΛΑΧΟΥΛΗΣ Ι., ΚΑΤΟΥΦΑ Ε., ΒΑΖΑΚΑ Β.,
ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ Α., ΚΑΠΠΟΣ Δ., ΛΥΜΠΕΡΑΤΟΣ Γ.,
ΚΟΥΡΑΣΗΣ Ε., ΑΘΑΝΑΣΑΤΟΥ Ι., ΦΑΣΙΤΣΑ Κ.,
ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΚΑΚΑΣ Σ., ΧΡΙΣΤΟΥΛΑΚΗΣ
Δ., ΑΛΕΞΑΝΙΑΝ Ι., ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΗ Α., ΚΟΥΡΑΣΗΣ
Γ., ΝΙΩΤΗ Ε., ΚΟΣΣΥΒΑΣ Μ., ΛΟΤΣΑΡΗ Μ.,
ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΣ Ε., ΠΡΑΣΣΟΣ Ν., ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ι., ΑΝΔΡΙΑΝΑΚΗΣ Μ., ΚΑΡΑΤΖΑ Κ.,
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Π., ΘΩΜΑΣ Γ., ΝΤΑΒΙΑΣ Α.